

تیم ملی شطرنج ارمنستان

پس از آنکه با رعایت این ضوابط و مقررات و ۲۷۶۱ سال
در حال توسعه و رفاه و آبادی و پیشرفت و آبادی و رفاه و آبادی
در حال توسعه و رفاه و آبادی و پیشرفت و آبادی و رفاه و آبادی
در حال توسعه و رفاه و آبادی و پیشرفت و آبادی و رفاه و آبادی
در حال توسعه و رفاه و آبادی و پیشرفت و آبادی و رفاه و آبادی

تیم ملی شطرنج ارمنستان

ACHMAZ

فروشگاه تخصصی شطرنج تألیف و ترجمه:

نیکید میرزایانس

WWW.ACHMAZSTORE.IR

انتشارات مولانا

۱۳۷۷

در سال ۱۳۷۶ و در کشور فرانسه سید جواد علوی نوجوان پر
استعداد برای اولین بار در تاریخ شطرنج ایران به مقام قهرمانی
جهان در گروه زیر ده سال دست یافت.
این کتاب را بدین مناسبت به تمامی جوانان و نوجوانان شطرنج
دوست ایران تقدیم می‌کنم.

مؤلف و مترجم

نام کتاب: تیم ملی شطرنج ارمنستان

تألیف و ترجمه: نیکید میرزایانس

طرح روی جلد: رنگ روغن روی مقوا، ۲۴×۱۸ سانتی‌متر

۱۹۹۷ م. اثر نقاش معاصر ارمنستان، گالوست داریینیان

طرح پشت جلد: رنگ روغن روی بوم، ۱۲۸×۱۹۲ سانتی‌متر

وگا، ۱۹۵۷ م. اثر نقاش معروف ویکتور وازارلی

ناشر: انتشارات مولانا

(اصفهان، خیابان آمادگاه، مقابل هتل عباسی تلفن: ۲۲۰۶۷۰)

تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول، ۱۳۷۷

قیمت: ۸۵۰ تومان

لیتوگرافی: فرهنگ چاپ: چاپخانه اصفهان صحافی: میثم

ISBN : 946-6367-16-X

شابک : ۹۴۶-۶۳۶۷-۱۶-X

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

فهرست

صفحه	عنوان
پنج	پیشگفتار
۱	زندگینامه و بازیهای منتخب پنج تن از بازیکنان تیم ملی شطرنج
۴۱	مسابقات بین تیم شطرنج ارمنستان و امریکا
۸۰	۵۶ - مین دوره مسابقات قهرمانی شطرنج ارمنستان
۱۱۳	مسابقات یادبود «پطروسیان - گاسپاریان»
۱۱۵	زندگینامه تیگران پطروسیان و شاهکارهایی از هنر شطرنج (به اختصار)
۱۴۷	جدول نتایج مسابقات یادبود پطروسیان
۱۴۸	زندگینامه هنری گاسپاریان و شاهکارهایی از هنر شطرنج (به اختصار)
۱۵۲	فهرست بازیکنان شرکت کننده در مسابقات یادبود گاسپاریان
۱۸۸	جدول رده بندی مسابقات یادبود گاسپاریان
۲۰۷، ۱۹۵، ۱۹۴، ۱۹۳، ۱۹۲، ۱۹۱، ۱۰۴	کاریکاتورهایی از بازیکنان
۱۹۶	مسابقات مقدماتی باشگاههای زنان اروپا - ایروان
۲۰۸	مسابقات المپیاد جهانی شطرنج - ایروان

پیوستها:

۲۲۶	راهنمای دائرةالمعارف شروع بازی
۲۳۳	توضیح علائم
۲۳۴	فهرست اسامی بازیکنان ارمنستان

پیشگفتار

ترویج و گسترش بازی اندیشمندانه شطرنج در ارمنستان زمانی به اوج خود رسید که تیگران پتروسیان^(۱) با شکست میخائل باتوینیک قهرمان «آهنین» شطرنج جهان، به عنوان جهانی دست یافت (۱۹۶۳ م.).

آن روزها همه اقشار ارامنه از کارگر و کشاورز و دانشجو گرفته تا مردم ساده کوچه و بازار بی صبرانه این مسابقات را پیگیری می کردند و همه روزه در معابر و میادین به بحث و تحلیل این رویداد مهم تاریخی می پرداختند.

در اواخر بهار سال ۱۹۶۳ وزارت کشور ارمنستان به طور رسمی اعلام نمود که در ماههای مارس و آوریل در تمامی خاک ارمنستان از تعداد جرانم و بزهکاریها به طور چشمگیری کاسته شده است. دلیل این امر چه بود؟ تعجب نکنید اگر بگوییم، دلیل آن بازی معجزه گر خرد و اندیشه با قدمت طولانی یعنی «شطرنج» بود، و «گناهکار» اصلی، «تیگران پتروسیان».....! بعد از این رویداد مهم تاریخی است که شطرنج در ارمنستان به منزله یک ورزش فکری ملی مطرح گشته و بزرگانی چون هنری گاسپاریان^(۲) و گاریک گاسپاروف^(۳) قهرمان چندباره و فعلی جهان (اکنون ساکن روسیه) را در زمان شوروی سابق به دنیای شطرنج معرفی نموده است.

اکنون در نقاط مختلف ارمنستان، باشگاههای مختلف شطرنج فعالیت دارند، در ایروان پایتخت ارمنستان، چهار مدرسه مخصوص شطرنج وجود دارد که صدها شطرنجباز با استعداد در آن مشغول آموزش و بازی هستند. خیلی از بازیکنان نامدار ارمنی از دانشکده شطرنج انستیتو تربیت بدنی فارغ التحصیل شده اند. خانه شطرنج به نام تیگران پتروسیان در مرکز شهر ایروان مدت ۲۵ سال است که به فعالیت خود ادامه می دهد. برنامه هفتگی شطرنج، مدت زمان ۳۰ سال است که از تلویزیون پخش می گردد و در مسابقات مهم بین المللی این برنامه ها با بولتن مخصوص روزانه به چاپ می رسد.

۱- جهت اطلاعات بیشتر به صفحه ۱۱۵ مراجعه گردد.

۲- جهت اطلاعات بیشتر به صفحه ۱۴۸ مراجعه گردد.

۳- بازیهایی از گاریک گاسپاروف قهرمان دوباره شطرنج جهان ترجمه: نیکید میرزاییانس. انتشارات مولوی.

فروردین ۱۳۶۹ اصفهان

همانگونه که ارامنه در زمان شوروی سابق و در رقابتهای بین‌المللی افتخارات بزرگی کسب نموده‌اند، بعد از استقلال نیز (۱۹۹۱ م.) شطرنج‌بازان تیم ملی ارمنستان به موفقیت‌های چشمگیری دست یافته‌اند که عبارتند از:

مدال برنز المپیاد جهانی مانیل (فیلیپین) ۱۹۹۲ م.

مقام چهارمی تیمی مسابقات جهانی لوتسرن (سوئیس) ۱۹۹۳ م.

قهرمانی باشگاه‌های اروپا با تیم باشگاهی «ایروان» ۱۹۹۵ م.

قهرمانی باشگاه‌های اروپا با تیم باشگاهی «ایروان» ۱۹۹۵ م. در این کتاب، بازیهای منتخب و بیوگرافی پنج تن از استادان بزرگ شطرنج کنونی ارمنستان از قبیل، رافائل واهانیان، ولادیمیر هاکوپیان، سمیات لپوتیان، آرداشس میناسیان و آشوت آناستاسیان، همچنین بازیهای از لئون آرونیان (قهرمان ۱۴ ساله‌های جهان) و گابریل سرگسیان (قهرمان ۱۴ ساله‌های جهان) و چهره‌های معروف بانوان، لیلیت مگردچیان (قهرمان زنان ارمنستان) لودمیللا اصلانیان (استاد بین‌المللی زنان)، الینا دانیلیان (استاد بزرگ زنان و دو بار قهرمان دختران جهان)، آروسیاک گریگوریان (استاد فیده زنان) و دیگر چهره‌های جدید در مسابقات مختلف داخلی و خارجی ارائه شده است.

تألیف و ترجمه

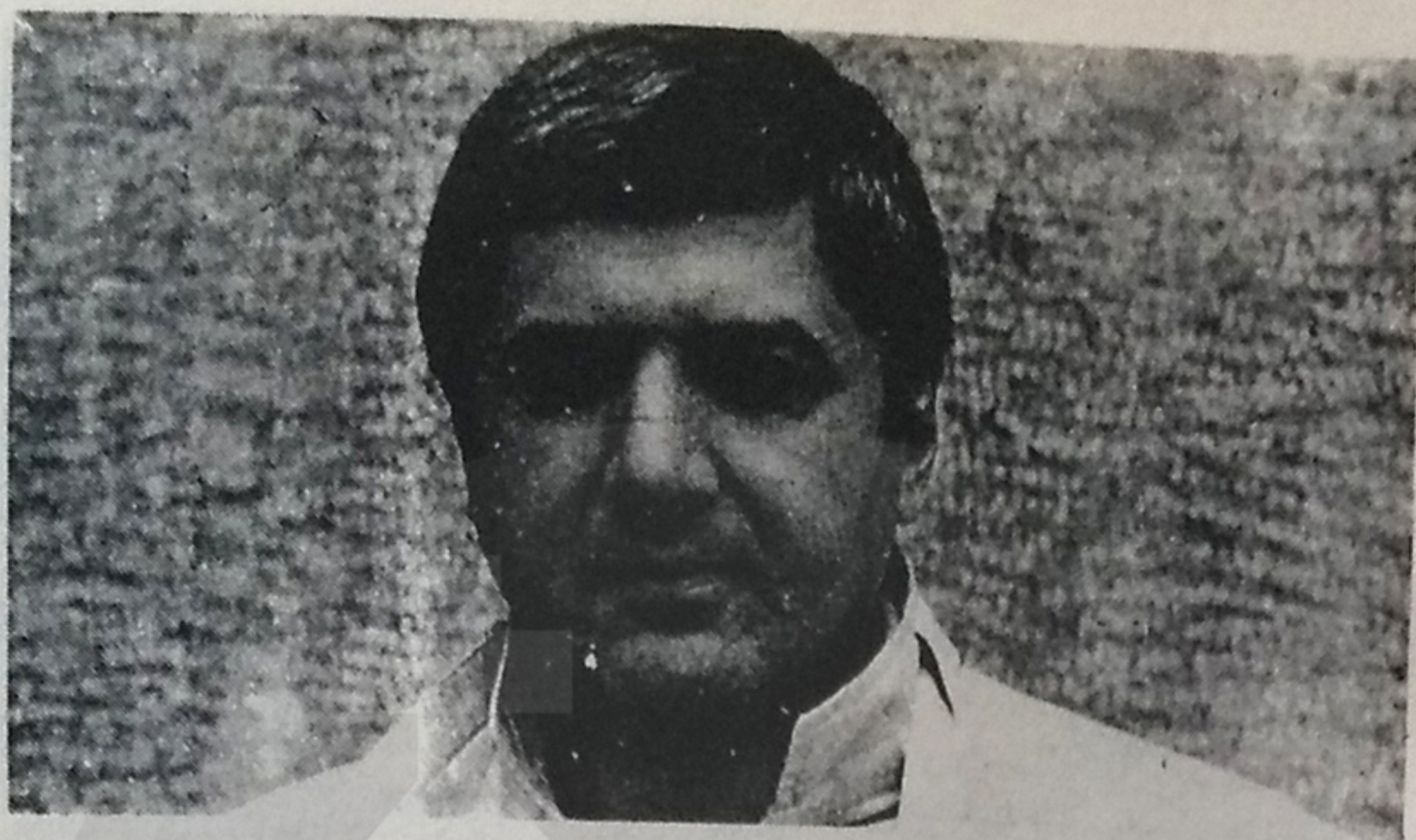
نیکید میرزایانس

بهار ۱۳۷۷ جلفا - اصفهان

فروشگاه تخصصی شطرنج

فهرست منابع مورد استفاده

- ۱- کتاب «شطرنج در ارمنستان» تألیف. گاگیک هوهانسیان به زبان ارمنی ۱۹۹۴ م.
- ۲- مجله «شطرنج در ارمنستان» تألیف. هیئت شطرنج ارمنستان شماره ۲۵۱ به زبان ارمنی ۱۹۹۶ م.
- ۳- بولتن «مسابقات یادبود پطروسیان - گاسپاریان» وابسته به مجله «شطرنج در ارمنستان» ۱۲ جلدی تألیف: هیئت شطرنج ارمنستان به زبان انگلیسی ۱۹۹۶ م.
- ۴- کتاب «تیگران پطروسیان» تألیف، گاگیک هاکوپیان، ایروان ۱۹۸۹ م.
- ۵- ماهنامه «شطرنج ایران» سال اول شماره ۳، آبان ۱۳۷۵
- ۶- اینفورماتور ۶۷

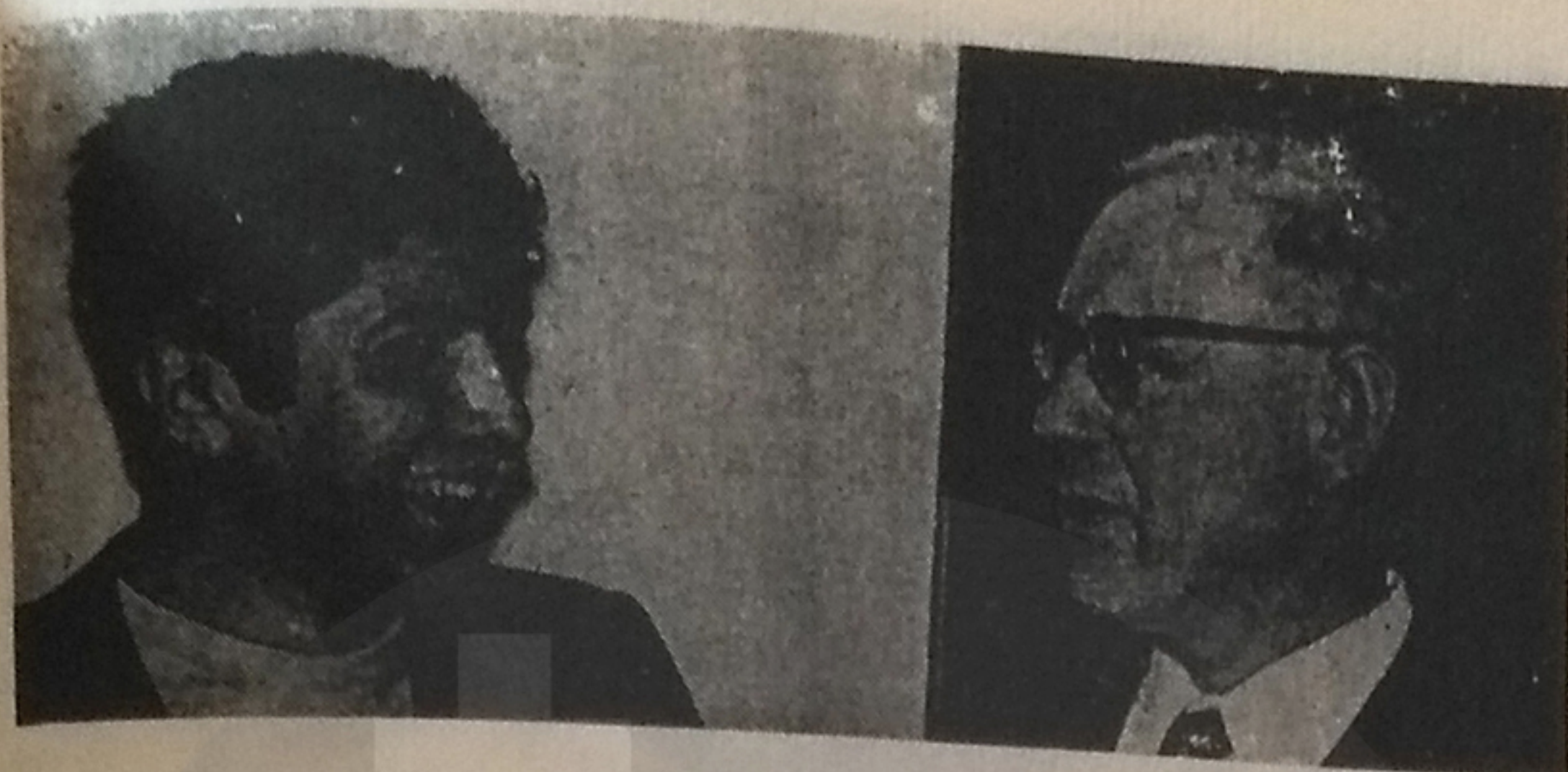
رافائل واهانیان

فروشگاه تخصصی شطرنج

متولد پانزدهم اکتبر سال ۱۹۵۱ میلادی. در سال ۱۹۷۱ به درجه استاد بزرگ نائل گشته است. قهرمانی تیمی جهان در سال ۱۹۸۵، کاندید قهرمانی جهان و شرکت کننده در بسیاری از مسابقات بین المللی. برنده مدالهای طلا (۱۹۸۶، ۱۹۸۴)، نقره (۱۹۷۸)، و برنز (۱۹۹۲) المپیادهای جهانی شطرنج دو بار قهرمانی تیمی اروپا (۱۹۸۰، ۱۹۸۳) و چهار بار قهرمانی تیمی جوانان جهان بوده است.

برنده مدالهای نقره و برنز و قهرمان شوروی سابق. قهرمانی تیمی جام آلمان شرقی سابق. شرکت کننده در مسابقه مابین شوروی سابق و تیم جهان. تقریباً در ۹۰ مسابقه بین المللی شرکت نموده که اکثراً به پیروزی رسیده است و در ۶۰ تورنمنت به مقام اولی نائل گشته است که عبارتند از: ورنیاچکابانیا، والنسیا، کراگویواتس، هاستینگز، مسکو، سان فلی، رم، سان پائلو، گیروواکان، لاس پالماس، لوو، نستود، بیل مونپلیه، سوچی، لنینگراد، مارسل، مانیل، تالین، رجئوامیلیا و جاهای دیگر. در مسابقات ذیل عناوین رده بندی بدست آورده است که عبارتند از:

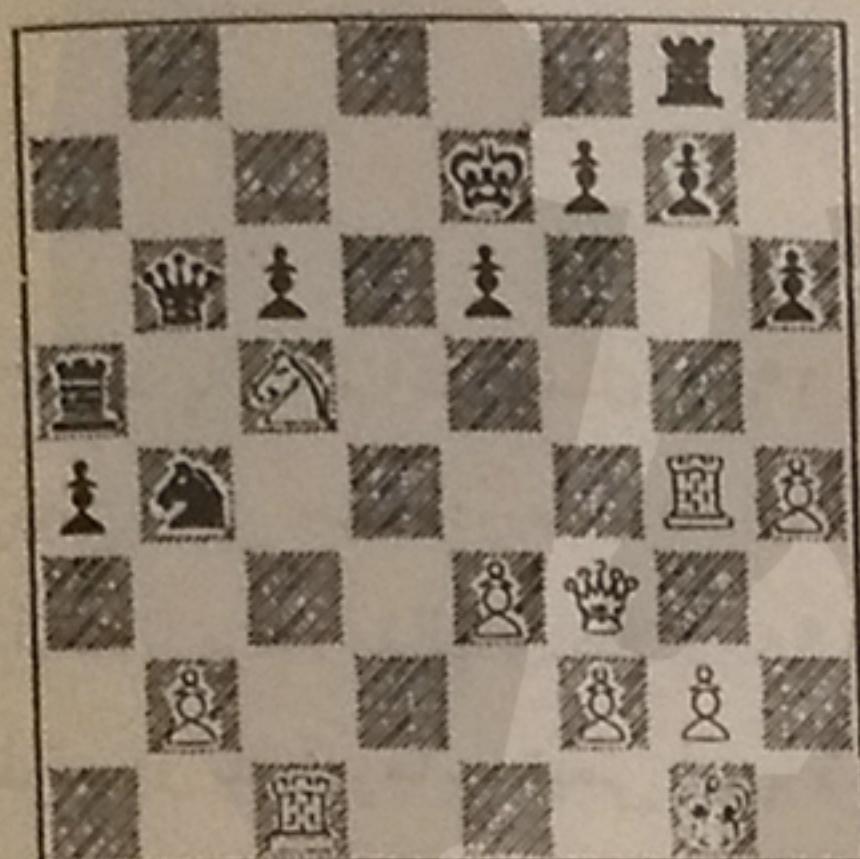
دوبی، هاستینگز، مسکو، نیکشیچ، بوئنوس ایرس، تالین، کچکمید، رجئوامیلیا، سارایوو و غیره. «الو» او در اول ژانویه سال ۱۹۹۴، ۲۶۲۵ می باشد.

رافائل واهانیان و میخائل باتونیک

واهانیان - چخوف

۸۱-۱۹۸۰ م. شوروی سابق

1. ♖d7 ♜b7 2. ♜f4 f5 3. ef+ ♜:d7 4. ♜:b4, 1:0:

توره - واهانیان

لندن ۱۹۸۴ م.

23. ... g5 24. ♜e5 ♜e7 25. ♜:d5 ♜:e5 26. ♜:e5 ♖d7 27. ♜c4+ ♜g7 28. ♜e6 ♖:e5 29. ♜:c8 ♖:f3+ 30. ♜g2 ♖:e3+ 31. fe ♖h4+ 32. ♜g1 ♜:c8 33. a5 ♜f6 34. ♜f2 ♜e5 35. c4 ♜a8 36. a6 ♖f5 37. a7 ♖d6 38. ♜a5 ♖e4+ 39. ♜f3 h5 40. h3 ♜f5 41. ♜g2 g4 42. hg+ hg 43. ♜a6 ♜e5 44. ♜h2 ♖d6 45. ♜c6 ♖b7 46. ♜c7 ♜:a7 47. ♜g3 ♜d6 48. ♜g7 ♜c6 49. ♜f4 ♜a8 50. ♜g6+ ♖d6 51. e4 ♜f8+ 52. ♜:g4 ♜d7 53. ♜g5 ♖:e4 54. ♜e5 ♜e8, 0:1:

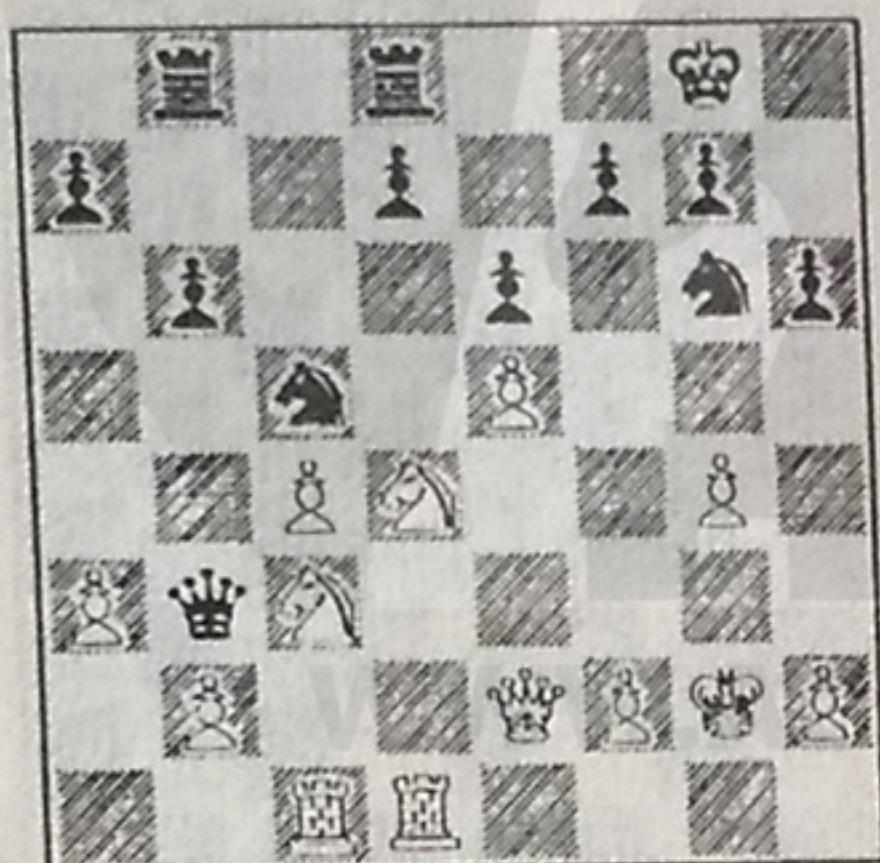
بازی نامزدی قهرمانی جهان بین رافائل واهانیان و اندری سوکولف

واهانیان - آدوریان

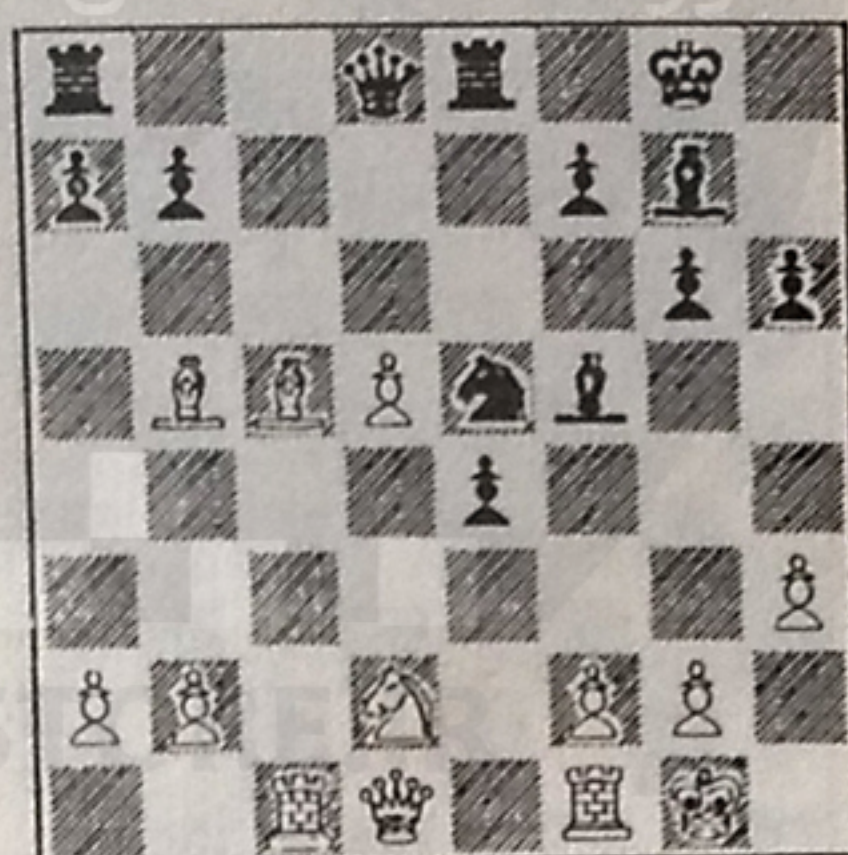
سالونیک ۱۹۸۴ م.

گلر - واهانیان

مسکو ۱۹۸۵ م.

24. ♖g3, 1:0:

20. ... ♙d3 21. ♗:e8 ♕:e8 22. ♖c2 ♙:c5 23. ♖:c5 e3 24. ♕c1 ed 25. ♕:d2 ♕e5 26. ♖e1 ♕d6 27. ♖cc1 ♖d8 28. ♕a5 ♗d4 29. ♖cd1 ♗c5 30. ♕a4 ♕g3 31. ♖e8+ ♖:e8 32. ♕:e8+ ♖g7 33. ♖d2 ♗:h3 34. ♕e4 ♗f5 35. ♕c4 ♕d6 36. a3 ♗b6 37. ♕c3+ ♖h7 38. b4 h5 39. g3 ♗e4, 0:1:

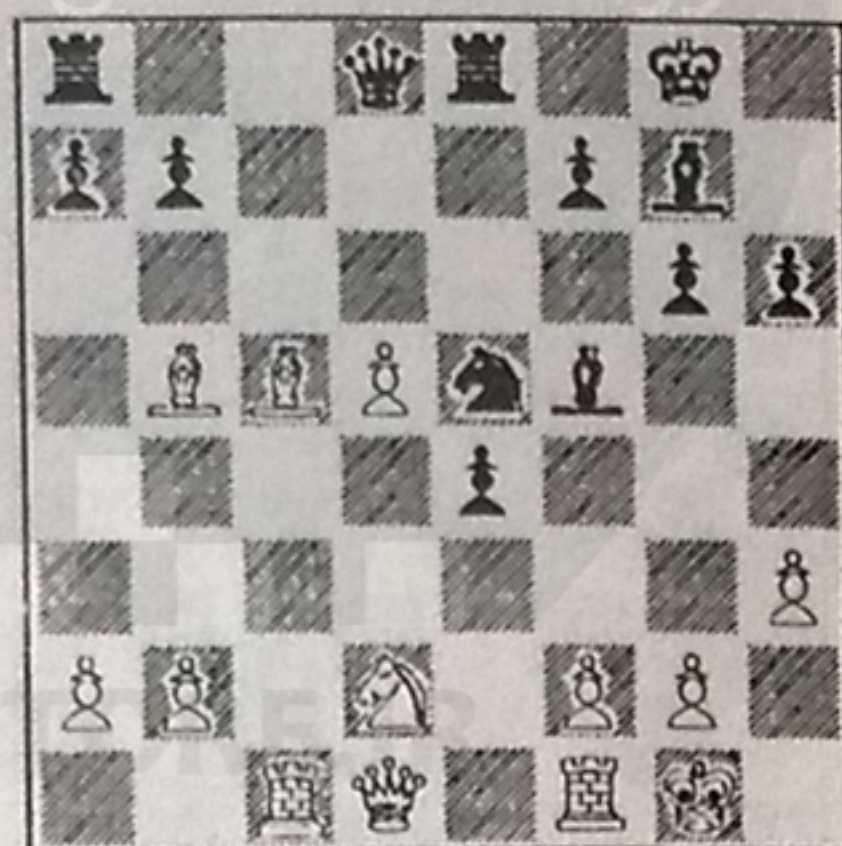
بازی نامزدی قهرمانی جهان بین رافائل واهانیان و اندری سوکولف

واهانیان - آدوریان
سالونیک ۱۹۸۴ م.

24. ♖g3, 1:0:

گلر - واهانیان
مسکو ۱۹۸۵ م.

20. ... ♙d3 21. ♜:e8 ♔:e8 22. ♜c2 ♙:c5 23. ♜:c5 e3 24. ♔c1 ed 25. ♔:d2 ♔e5 26. ♜e1 ♔d6 27. ♜cc1 ♜d8 28. ♔a5 ♜d4 29. ♜cd1 ♜c5 30. ♔a4 ♔g3 31. ♜e8+ ♜:e8 32. ♔:e8+ ♜g7 33. ♜d2 ♜:h3 34. ♔e4 ♜f5 35. ♔c4 ♔d6 36. a3 ♜b6 37. ♔c3+ ♜h7 38. b4 h5 39. g3 ♜e4, 0:1:

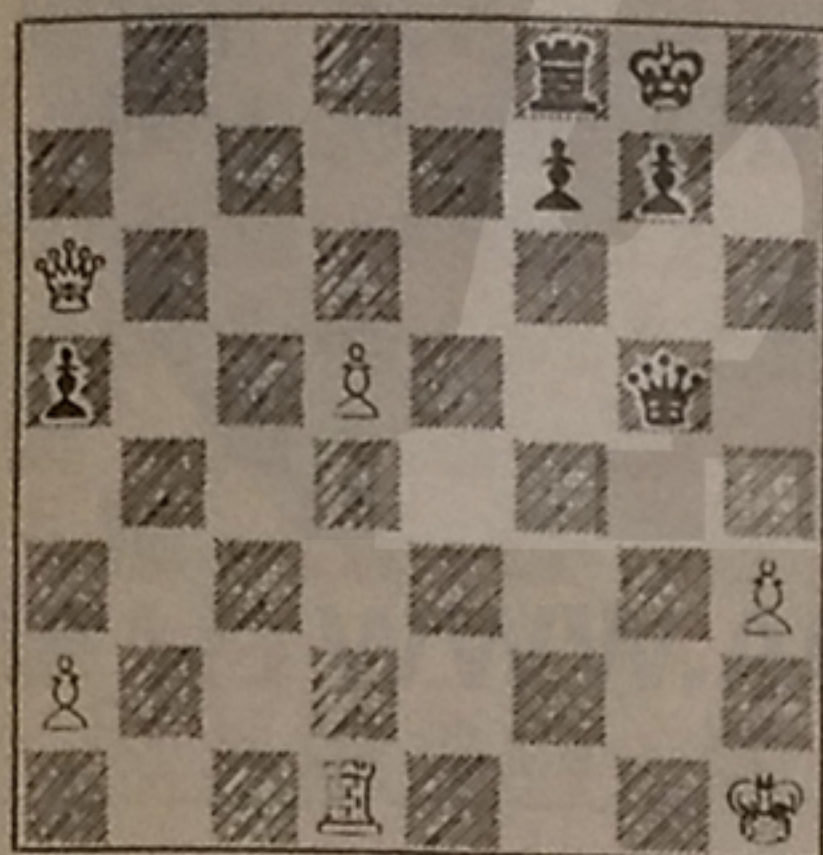
رافائل واهانیان و اولگ رومانیشین در حین بازی

یوسوئف - واهانیان

مونپلیه ۱۹۸۵ م.

فرو واهانیان - ایونسکووی شطرنج

سوچی ۱۹۸۶ م.

45. ... ♖e5 46. ♖d3 ♜b8 47. ♜d2
 ♖e1+ 48. ♜g2 ♜b1 49. ♜e2 ♖g1+
 50. ♜f3 ♜f1+ 51. ♜e4 ♖g6+ 52.
 ♜d4 ♖b6+ 53. ♜c3 ♖b4+ 54. ♜c2
 ♖b1+ 55. ♜c3 ♖b4+ 56. ♜c2
 ♖b1+ 57. ♜c3 ♜c1+ 58. ♜d4 ♖b4+
 59. ♜e5 ♜c4 60. ♜f5 g6+ 61. ♜g5
 ♜f4 62. a3 ♖d6 63. ♜e6 fe 64.
 ♖:g6+ ♜f8 65. ♖h6+ ♜e7, 0:1:

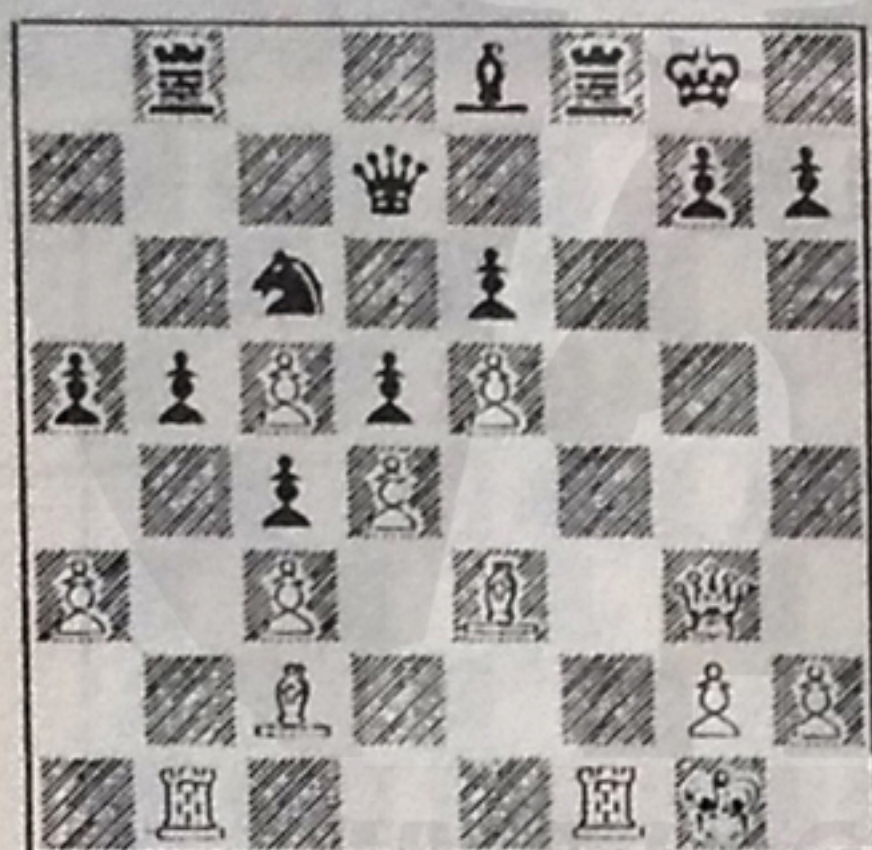

20. ♜d5 ed 21. cd ♖d8 22. ♜c6
 ♜g5 23. ♜:d8 ♜:e3+ 24. ♜h1
 ♜a:d8 25. ♜c7. ♜c8 26. ♜h3 a5
 27. ♖f3 ♜h6 28. ♖f7+ ♜h8 29.
 ♜:c8 ♜:c8 30. ♜:d7 ♜:d7 31. ♖:d7
 ♜ed8 32. ♖e7 b5 33. e5 de 34. d6
 e4 35. d7 ♜b8 36. ♜f5, 1:0:

رافائل واهانیان و ادوارد گوفلد

چندلر - واهانیان
لنینگراد ۱۹۸۷ م.

واهانیان - کواتلی
مارسل ۱۹۸۷ م.

23. ... ♖h5 24. ♖:h7+ ♜:h7 25.
♜h4 ♜:f1+ 26. ♜:f1 ♜e8 27. g4
♜g6 28. ♜:h5+ ♜:h5 29. gh b4 30.
ab ab 31. cb ♜:b4 32. ♜f7 c3 33.
h6 ♜:d4 34. ♜:g7+ ♜h8 35. ♜f7
♜f5 36. ♜f8+ ♜h7 37. ♜f7+ ♜g8
38. h7+ ♜h8 39. ♜f2 ♜:e3 40.
♜:e3 ♜c4 41. ♜f1 ♜:c5 42. ♜c1
c2 43. ♜d3 ♜:h7 44. ♜:c2 ♜:c2
45. ♜:c2 ♜g6 46. ♜d3 ♜f5 47.
♜d4 ♜f4, 0:1:

18. 0-0 ♜:b5 19. ♜b2 ♜:a1 20.
♜:a1 ♜f7 21. ♜c3 h5 22. ♜c1 c6
23. e4 ♜e2 24. f3 g5 25. ♜a1 h4
26. h3 ♜b5 27. ♜h1 ♜:b4 28. ♜:f6
♜:f6 29. d4 ♜e7 30. e5 ♜b2
31. ♜g1 ♜d5 32. ♜h7+ ♜e6 33.
♜g6+ ♜d7 34. ♜b1 ♜d2 35. ♜b7+
♜c8 36. ♜:c6+, 1:0:

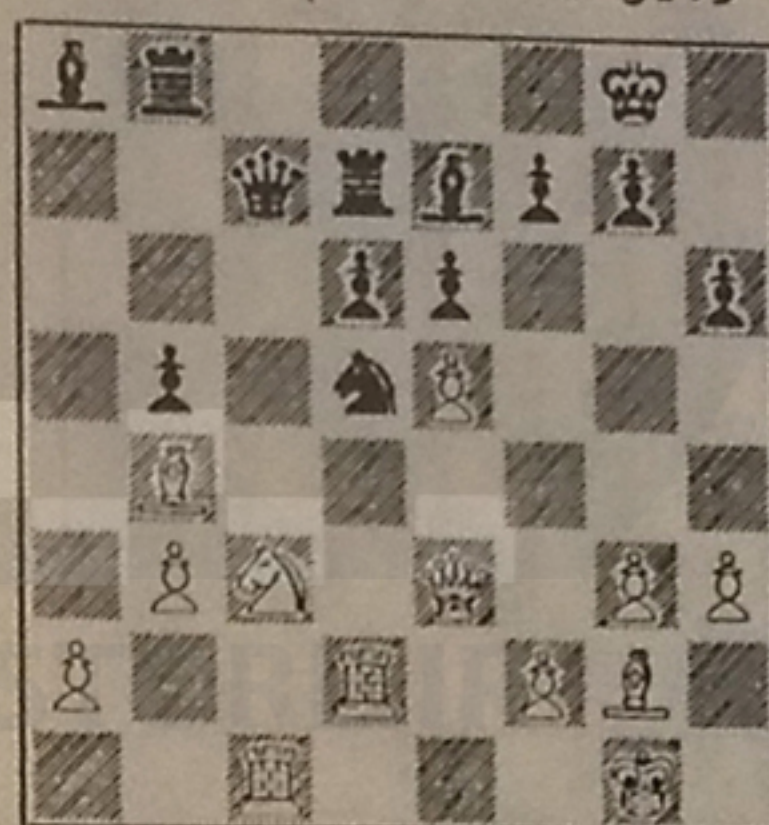
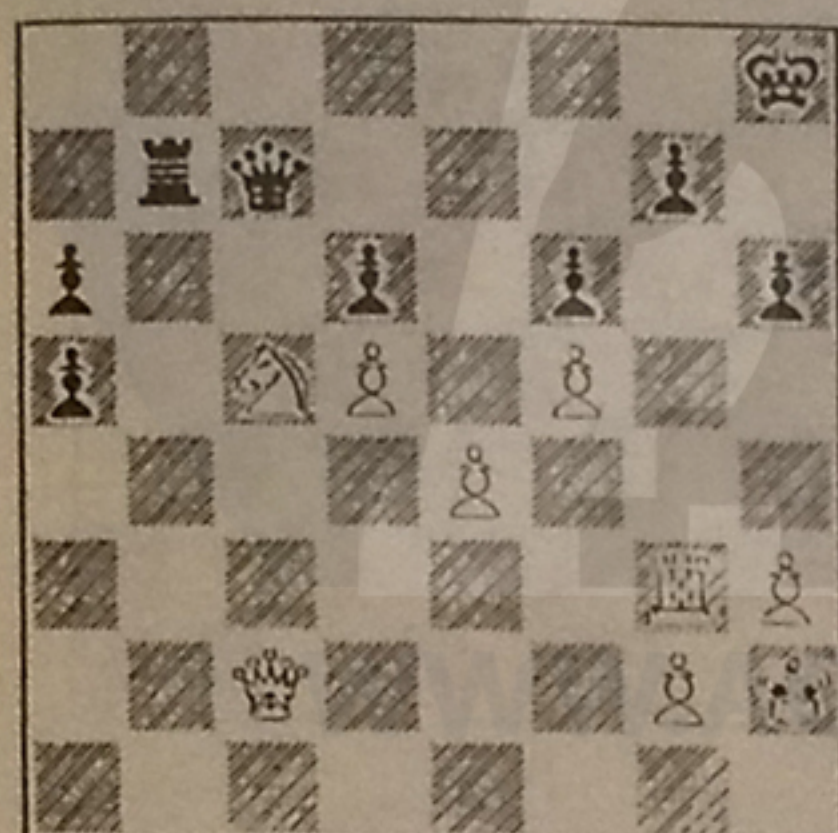
روحیه استادان بزرگ بنظر خوب می رسد! از سمت راست نفر اول انا تولی کارپف

واهانیان - لوبرون

مانیل ۱۹۹۰ م.

واهانیان - پورتیش

رجیو امیلیا ۱۹۹۱ م.

41. e5 dc 42. d6 ♖d8 43. ♙:c5 fe
44. ♙:e5 a4 45. f6 gf 46. ♙e6 a5
47. ♜g6 a3 48. ♜:f6 a2 49. ♜:h6+
♜h7 50. ♙e5+ ♜g8 51. ♜g6+ ♜f8
52. ♙e6, 1:0:

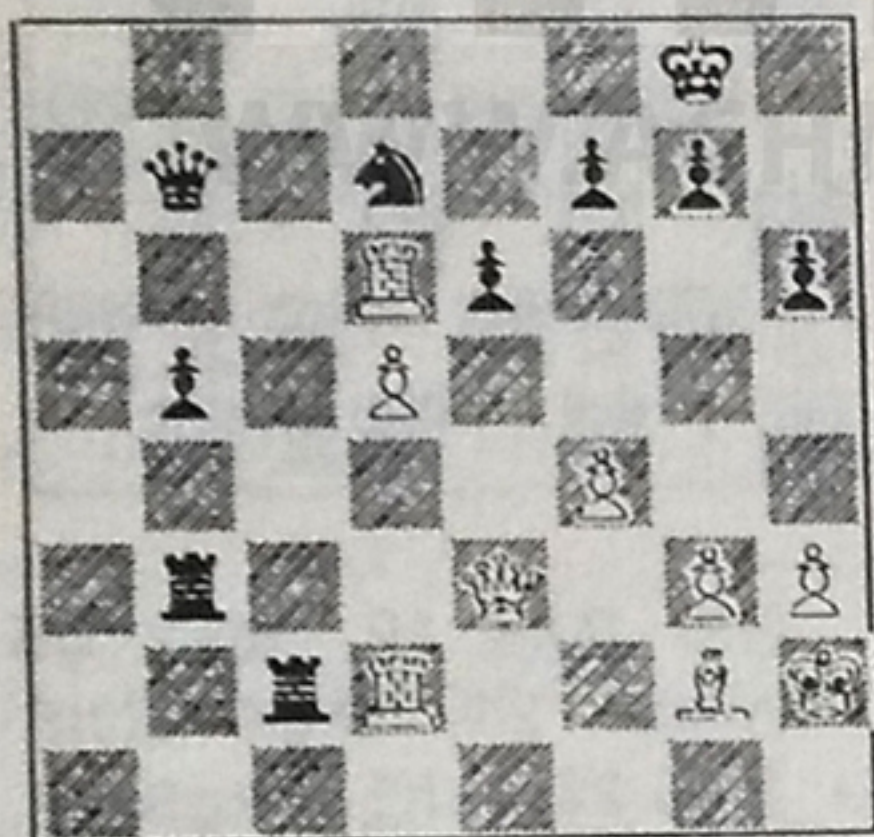
22. ♜:d5 ed 23. ♜:d5 ♙d8 24.
e6 fe 25. ♜a5 ♙:a5 26. ♙:e6+ ♜h8
27. ♙:d7 ♜:d5 28. ♜:d5 ♙d8 29.
♙e6 ♙f8 30. ♜c7 ♜f6 31. ♜f7
♙e8 32. ♜:f6 gf 33. ♙:f6+ ♜h7 34.
♙:d6 ♜d8 35. ♙c7+ ♜h8 36. ♙c3+
♜h7 37. ♙d3+ ♜h8 38. ♙d4+
♜h7 39. ♜g2 ♙e7 40. ♙d3+ ♜h8
41. ♙:b5 ♙e5 42. ♜c6, 1:0:

فروشگاه تخصصی شطرنج

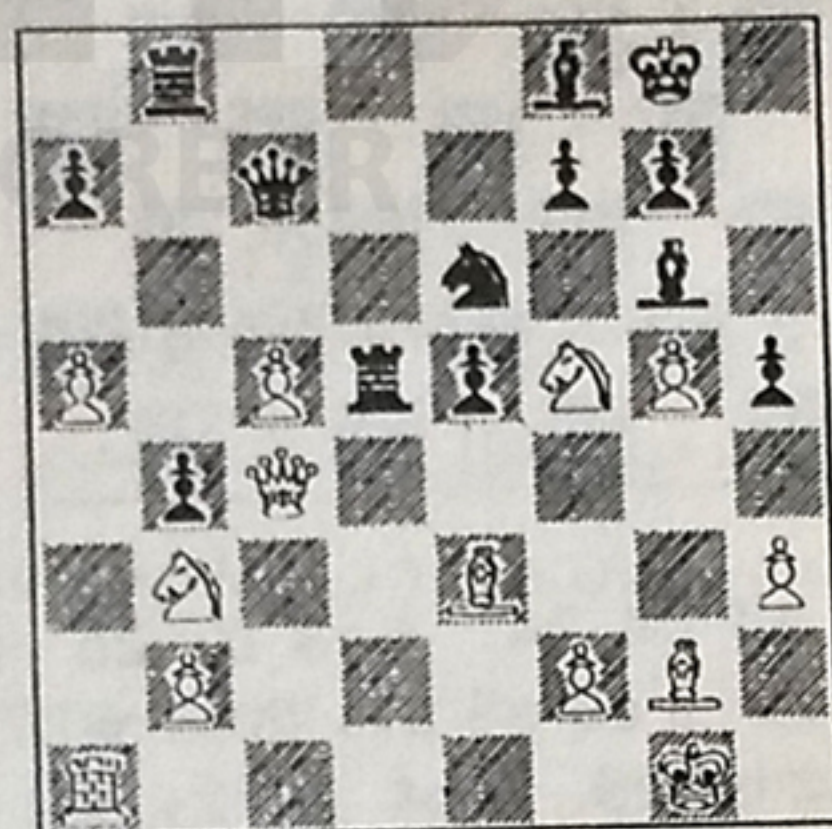
شطرنج‌بازان ارمنی جهت یک مسابقه مهم آماده می‌شوند از سمت راست: رافائل واهانیان، سُمبات لپوتیان، آرمن هامبارسومیان و ارشاک پطروسیان

واهانیان - هیارتارسون
آلمان ۱۹۹۱ م.

33. de ♖:e3 34. ed ♖e2 35.
d8 ♔+ ♜h7 36. ♖:h6+, 1:0:

واهانیان - ادامز
تبراپل ۱۹۹۲ م.

26. ♜h4 ♖:c5 27. ♜:c5 ♜:c5 28.
♜:g6 ♔d6 29. ♜:c5 ♜:c5 30. ♔d5
♔:d5 31. ♜:d5 ♖d8 32. ♖d1, 1:0:

واهانیان - گارسیا پالرمو

رجیو امیلیا ۹۳-۱۹۹۲ م.

فروشگاه تخصصی شطرنج

واهانیان - بیشوف

آلمان ۱۹۹۳ م.

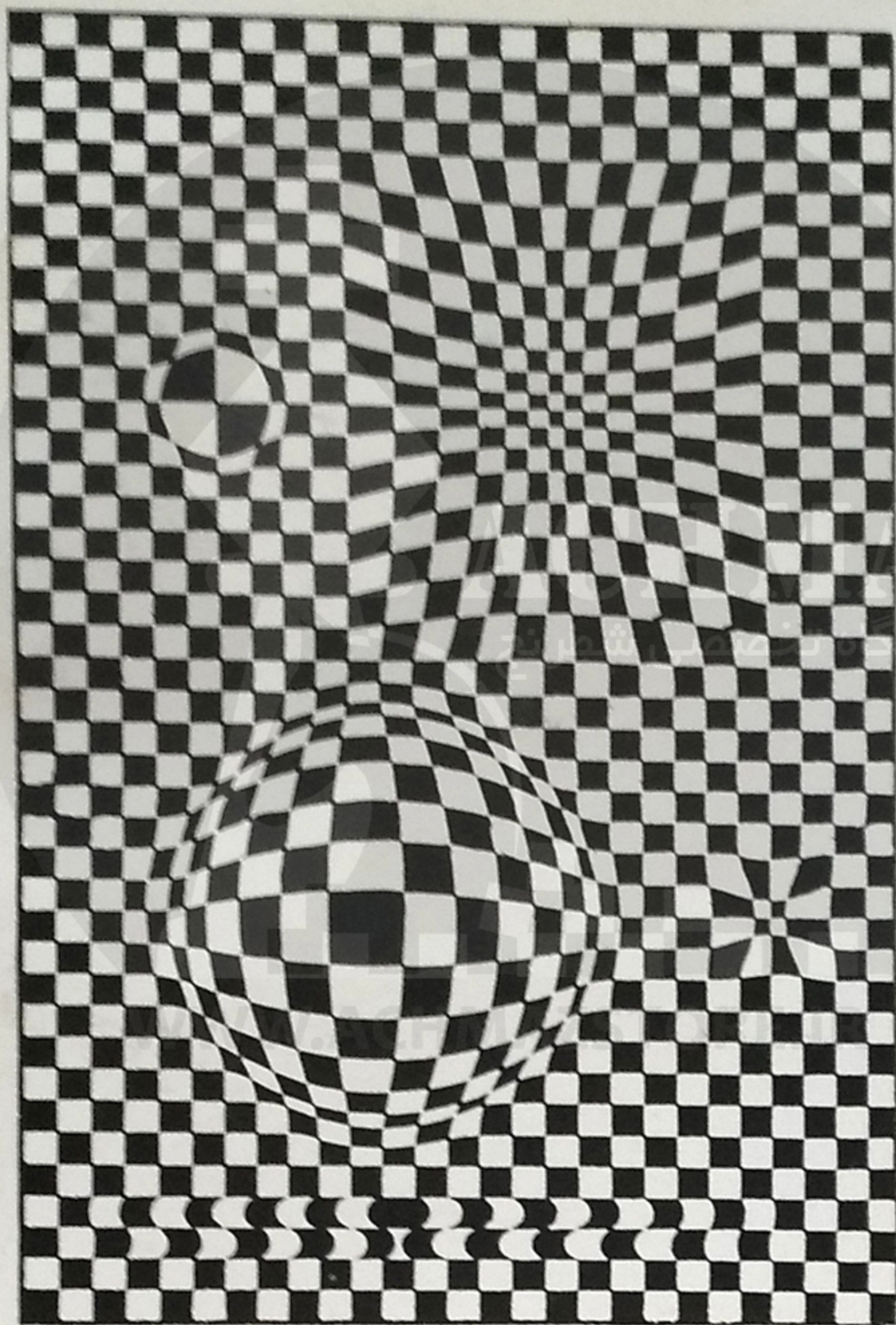

23. b4 c4 24. ♗e3 c3 25. ♖e1
♜d8 26. ♗c5 g6 27. ♖c2 ♜g7 28.
♗e7 ♜b6 29. ♜e4 ♗:h2+ 30. ♜f1
♗e5 31. ♗:d8 ♜:d8 32. ♜c6 f5 33.
♜c8 ♗f6 34. ♖d4 ♜b6 35. ♖e6+
♜h6 36. ♜d3 ♗h4 37. ♜e3 c2 38.
d8 ♜, 1:0.

18. ♖f6 ♜h8 19. ♜e2 b5 20.
♗:g5 ♖:g5 21. ♜g4 ♜h6 22.
♜:g5+ ♜g6 23. ♖h5+ ♜g8 24. ♜f4
♜e7 25. dc dc 26. ♜ad1 e5 27.
♖f6+ ♜g7 28. ♜h4 ♜:f6 29. ♜:f6
♜:f6 30. ♗f1 ♜h8 31. ♜g5+ ♜g6
32. ♜e7, 1:0.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԱԽՄԱՏԻ ՀԱՎԱԲԱԿԱՆԸ

ISBN : 964-6367-13-5 978-964-67-13-5
Հայկ : Երևան - 1998

Հավաքեց
և
Թարգմանեց

ՆԻԿԻՏ ՄԻՐՉԱՅԱՆ